

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — v nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Balkanska vojna.

Zakaj se balkanski Slovani ne bi smeli osvoboditi. — Nemško hujskanje. — Državna in vojaška sila balkanskih držav. — Sramota Evrope. — Boj do konca. — Turške grozovitosti. — Padec Carigrada. — Pismo iz Beograda.

»Ako je Evropa XIX. veka pomagala osvoboditi Grke — zakaj ne pomore osvoboditi naš narod, ki je z največjimi žrtvami ustavil Turke, da niso mogli dalje na zapad.

Tako je pisal slavni Jugoslovian Strossmayer Gladstonu, ki je s svojim pozivom »Bulgarijati atocitres« dvignil Evropo za osvoboditev balkanskih Slovanov leta 1876. — Zakaj torej Evropa ne pusti osvoboditve balkanskih držav? Grkom so v boju pomagali vsi Bolgari in Srbi pa so zdaj z lastno močjo uničili Turke. Zakaj bi ne smeli biti deležni sadov svojih velikih zmag. Zakaj? Zato, ker so Slovani? — Zato, ker so bili dediči in prvi bojevniki kulture, ki so jo preleteli iz starega Bizanca? Ali zato, ker niso pokazali velikih političnih zmognosti? Na to naj bi odgovorila ona kulturna Evropa, ki si upa v teh velikih dneh pisati ostudne napade na junake zmagovalce, ki so s svojimi zmagami zadali smrtno udarce turške barbarstvu, ki je bilo sramota Evrope XIX. veka!

Državniki in poveljniki balkanskih držav so pokazali svojo premoč nad Turčijo in nad Evropo in ni dvoma, da bodo znali obdržati, kar so si pribrili z dolgotrajnim kulturnim delom in z junaki in bojem.

Nemci vedno bolj hujskajo. Da bi zanesli prepričanje med združene bojevnike, so razglasili, da so pri Kumanovu zmagali Bolgari, pri Lozni gradu pa Srbi s svojo konjenico. Tako naj bi se zanesel spor, da bi postali zmagovalci ljubosumni na — slavo svojih bojevnikov. Seveda se jim to ne bo posrečilo. Zmaga pri Kumanovu in pri Skoplju je zmaga srbskega orožja — zmaga pri Loznem gradu pa je uspeh bolgarske hrabrosti.

Grški Tagblati, najbolj sovraženi nemški list, skuša na vse mogoče načine dvigniti skupno nemško moč proti Balkanu. Sicer se na njegove želje Evropa ne bo ozirala, citiramo ga samo, da se pokaže, kake sovražnike imamo v svoji bližini. Ta list piše: Dobrohotni prijatelji Turčije — in kdo bi ji ne bil prijatelj? (Tagblatt misli na Nemce) — črpa samo še eno upanje iz spominov na leto 1877. Takrat so Rusi od začetka zelo hitro napredovali, kakor da bodo v nekaj tednih vzeli glavno mesto (Carigrad). Potem pa so prišli težki boji pri Šipki pri Plevni, kjer so bili Rusi v veliki stiski in se je stara turška slava pokazala zopet itd. Ubogi nemški šmok res ne ve, kako bi se izrežal. Boj 1. 1878. je bil kaj drugega nego sedaj? Saj se je pri Donavi šele vojna začela. Da se je Osman-paša v Plevni tako dolgo branil — so bili pač različni vzroki. Danes pa o tem ni govora. Saj se je reklo, da je Skoplje ali Lozni grad še vse kaj drugega, nego Plevna. In vendar je vse to padlo v nekaj dneh. Pot na Solun je odprta, Bolgari so lahko v nekaj dneh pred Carigradom — turška vojska je razbita, uničena. Kje naj se torej Turki branijo? Kje je rešitev?

Ker je Evropa izprevidela, da je Turčija izgubljena — in vidijo, da balkanske države

niso pripravljene pustiti, kar so si z orožjem pridobile — so začeli v Evropi Turčijo deliti. kakor bi bilo nim-prav. Nemški in drugi listi že šepetajo diplomatom na uho, kako naj bi se razdelila, do česar imajo pravico samo oni, ki so znajo priborili. Kaj pa briga Evropo, kako si dele svojo last oni, ki so si jo priborili s težkim bojem? Pred vojno so rekli gospodje diplomati: ako vojna ne prestopi balkanskih mej, se ne bomo vtikali v to stvar. Balkanski narodi niso čakali od Evrope nobene pomoči. In sedaj ko zmagujejo — naj bi jim šla Evropa deliti to kar je po vsi pravici njihovo — kar je bila nekdanja last in so si jo sedaj sami priborili! Sramota je za Evropo, da nima toliko smisla za pravico. Namesto, da bi bili hvaležni balkanskim državam, da so napravile vzoren red na onem nevarnem mestu, ki se ga je Evropa bala četa desetletja — hočejo sedaj iznova rešiti Turčijo, da bi imele zopet vzrok govoriti — o nevarnem ognjišču. Namesto, da bi pomagale, da se azijska kultura čim preje zapodi preko Bospora v Azijo — jo hočejo varovati — v čast in slavo evropske kulture. — Namesto da bi bile zadovoljne da zaradi vojne na Balkanu ni prišlo do nasprotij med državami, hočejo s tem, da posegajo v delitev razburiti Evropo in dvigniti svetovno vojno za prazen nič — ker iz zavisti ne morejo gledati, da bi zmagovalci, ki vrše boj v imenu evropske kulture — delili med seboj to, kar je bilo prej po krivici v rokah zakletega sovražnika vsake kulture.

Na čelu te gonje gredo Nemci. In zakaj? Zato, ker so po svojem sistemu Turkom najbližji — pod njimi namreč trpe zatirani narodi prav tako, kakor v Turčiji. Od tod take simpatije do Turkov. Vojna se hitro bliža svoji odločitvi, vsak dan smo bliže onemu trenutku, ko bo zagrmelo z Balkana:

»ZMAGA!«

In že se zbirajo nad Balkanom novi sovražniki, ki hočejo planiti na bojevnike svobode v trenutku, ko bodo potrební miru od težkega boja.

Turčija mora biti rešena za vsako ceno, to je geslo nemških listov, ki hujskajo Evropo na boj proti balkanskim narodom. Ali bo znala Evropa odvrniti od sebe to sramoto? — Ali bodo znali diplomati preprečiti veliko nesrečo? Ali bodo znali narodi braniti svoje pravice. Turčija je bila vojaška država. — Z armado je padla vsa njena sila. Kulturne in gospodarske sile nima. Zakaj naj jo torej Evropa reši? Zaradi nekulturnih razmer, ki so sramota za Evropo?

Geslo zmagujočih balkanskih držav je: boj do konca in nobene popustljivosti več!

To bi moralo biti tudi geslo kulturne Evrope.

Turške grozovitosti. Vesti iz bojišča poročajo, kako koljejo Turki iz masčevanja nedolžne ljudi žene in otroke. To je njih stara navada in po teh grozovitostih so znani v cel

ti. Pa tudi oni, ki so se z njimi bojevali, so vračali mlo za drago — znano je, da je bilo Črnogorcem težko dopovedati, da vjetim Turkom ne smejo porezati glav. Naravno je, da je težko priznati sovražniku, ki sam ne pozna usmiljenja. Zgodovina turških bojev je polna grozovitosti.

Kdo bi našel morije, ki so jih vprizorili Turki po svojih zmagah, ko so planili v Evropo. V našem narodu živi spomin na one grozne čase. Kdo bi popisal klanje, ki je sledilo boju na Kosovem polju (1389.) ali boju pri Tirnovu (1392). Ko je kralj Sigismund peljal svojo vojsko proti Turkom in je bil pri Nikopolju premagan (1396) tako da je sam komaj ušel, je dal sultan Bajazit obglaviti 10.000 ujetnikov. Ko so Turki zasedli Carigrad (1453) so posekali vse, kar jim je prišlo živega v roke. Znano je njih klanje tudi pri drugih mestih. Ko so leta 1815. Turki zopet osvojili Beograd (ki se je pod Karagjorgjem 1804 osvobodil) so obglavili 150 odličnih Srbov in 50 so jih nataknili na kole; na otoku Hajn so Turki po uporu leta 1822. poklali nad 20.000 Grkov — enako grozno kanje so vprizorili po vseh krajih, ki so jih imeli na sumu, da se hočejo osvoboditi. Po bolgarski vstaji leta 1876. so Turki pomorili 12.000 Bolgarov; divjali so po deželi in klali po živinskih kar so dosegli. Ali ni torej sedanja vojna le pravična osveta za vsa ta grozodejstva? Ali ni čas, da bo Evropa rešena velike azijske nevarnosti. Ako bi Turki sedaj zmagovali, bi uprizorili enako klanje. Zato narod ve, česa jih reši zmaga.

KAKO SO TURKI VZELI CARIGRAD?

Turki so prišli v 13. stoletju iz notranje Azije, ko so se umikali pred Mongoli. Prišli so v Malo Azijo in si je njih vodja osnoval sultanat. Od tod so začeli napadati bizantinsko cesarstvo, ki je bilo staro in slabotno. Najprej so si Turki osvojili Galipolis, mesto ob Dardanelah, ključ Evrope. Murat I. je osvojil Drinopolje (1361). Tako so Turki odtrgali del za delom od Bizantinskega cesarstva. Iz Drinopolja so podjarmili Balkan: Srbsko carstvo je palo na Kosovem, Bolgarska po bitki pri Tirnovu. Tako so Turki imeli pod seboj že skoraj cel-polotok — Carigrad pa se je še vedno branil. Bil je kakor otok v turškem morju. — Bizantinci so imeli doma težke verske in druge spore in so bili premalo pripravljeni na nevarnost, ki jim je pretila. Turki so obdajali Carigrad okoli in okoli — in Evropa ga ni mogla rešiti. Leta 1453. je prišel sultan Mohamed II. z 260.000 Turki pred obzidje Carigrada. Carigrad je imel takrat 300.000 prebivalcev, večina so bili Grki, deloma tudi Slovani (danes ima Carigrad nad milijon prebivalcev). Cesar Konstantin XI. je imel komaj 5000 vojakov domačinov in 5000 plačanih vojakov. S to vojsko ni mogel dolgo braniti Carigrad, posebno, ko mehkužno prebivalstvo ni hotelo pomagati v težkem boju. Carigrad je bil dobro utrjeno mesto, ki ga do tega časa ni vzel še noben sovražnik, dasi je bilo večkrat oblegano. Z dobro obrambo bi se moglo mesto še dolgo uspešno braniti. Toda Turki so vedeli, kaj pomeni zanje Carigrad in so navalili nanj od vseh strani. Dne 29. maja so Turki vdrl v mesto. Začeli so klati vse, kar je bilo živega. Več tisoč prebivalcev je zbežalo v cerkev sv. Sofije, ker so verovali, da jih bo tu rešila čudna pomoč angela pred Turki. Turki pa so planili v cerkev, mnogo ljudi so poklali, druge so prodali za sužnje. Cerkev so oplenili in ena-

ko so pograbil vse bogastvo, ki so ga našli v palači. Ko je Muhamed šel, da je Carigrad v njegovih rokah, je jahal v cerkev sv. Sofije, kjer se je Alahu zahvalil za zmago. Carigrad je postal turška prestolnica na krščanskih cerkvah so sneli križe in na njih se je zablestel polmesec. Od tedaj je bil Carigrad v Turških rokah in šele sedaj se bliža dan, ko bo prišel zopet v krščanske slovanske roke.

Vojna.

Razbita turška armada pri Kumanovu je v največjem neredu. En del jo je mahnil, da se reši proti zapadu in sicer v Tetovo, drugi proti Velesu. Beg turške armade je tako strašen, da so vse ceste polne orožja, vozov in topov. Srbska kavalarija je z velikansko energijo udarila na Turke, ki so pobegnili proti Tetovu in jih večino vse vjela. Zekki paša, ki je z glavno armado zbežal proti Velesu, je moral tudi Veles brez boja pustiti Srbom, ki z največjo naglico prodirajo proti Solunu. Z mirno vestjo lahko rečemo, da je macedonska turška armada pod Zekki pašo popolnoma zgubljena. Nihče ne more več zadržati njenega popolnega poraza. Nad sto topov in velikanske zaloge municije so že Srbi po bitki pri Kumanovu zajeli. Na stotine Turkov pada vsak dan v njih roke. Armada Zekki paše je dosedaj zgubila že več kot polovico topov. Sploh je srbska armada veliko silnejša izvršila svojo nalogo, kakor so Srbi sami pričakovali. Sicer se pa temu ni čisto nič čuditi. Z največjim veseljem se bojuje srbski oficir v prvih vrstah in radi žrtvujejo svoje življenje za domovino, samo, da navdušijo svoje vojake. Lahko si mislimo, s kako divjim navdušenjem se radi tega bojuje srbski prostak, ko vidi pred svojimi očmi padati svoje polkovnike, podpolkovnike, stotnike in druge oficirje. Vojaki sami prosijo radi tega svoje oficirje, naj se varujejo in se nikar preveč ne izpostavljajo turškim kroglijam. Hrabrost srbskih oficirjev je ganila vojake do solz. Oficirji gredo v svoji požrtvovalnosti do vojakov tako daleč, da sami prenašajo topove. Sam prestolonaslednik Aleksander se udeležuje takega dela. Vsak lahko tu vidi, kako bratska sloga vlada v srbski armadi med najnižjimi vojniki in najvišjimi oficirji. Da take zmagoslavne armade ne more ničesar ovirati na nadaljnjem pohodu, je več kot jasno. Pot na Solun je odprta.

Srbski vojščak se je že zdavnaj napil svete vode na Kosovem polju, masčeval se je že za carja Lazarja in njegovo armado na polju, ki je bilo pred 500 leti pokrito s trupli padlih srbskih junakov. Kralj Peter bo imel danes slavnostni pohod v staroslavno Skoplje, središče mladoturškega gibanja. Srbska armada da je že v Stipu, pri Tetovu in pred Velesom, privatne vesti celo zatrjujejo, da je Veles že padel v srbske roke.

Bolgari na drugi strani kljub strašnim naporom ne puste Turčin pri miru. Ne privoščijo mu niti najmanjšega počitka in so se zajedli čisto v njegov hrbet. Eski Baba je padla v njih roke, v kratkem bodo zasedli tudi Lule Burgas. S tem je Drinopolje čisto odtrgano od Carigrada in njegova usoda je zapečatena.

V Sandžaku so se Srbi in Črnogorci združili; na jugu si hite Srbi in Grki nasproti. Kar ni turške vojske razpršene, je nesposobna za vsak nadaljni boj in bo v kratkem popolnoma uničena.

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

»Sir, ta vaš norec se me je usmilil,« je nadaljevala s trpkim bridkostjo. »Jaz nisem in nočem biti kraljevska hči. On, ki mu pravite predmet zasmeha ne da bi se bali, da mi starete srce, se edini oče, ki ga priznam, in tako ga hočem imenovati, dokler bo bival v mojih prsih dih življenja!...«

»Kaj hočete torej?... Govorite!...«
»Ko sem pravkar stopila v to sobo, sem vas slišala, ko ste ukazali, naj ga tirajo v Konjsjeržerijsko ječo... Sir, rotim vas, prekličite ta barbarski ukaz... Kaj vam je storil ta revež, ki je vendar tako dober, tako ponižen in tako velik v svoji ponižnosti?... Edini zločin, ki ga je storil, je ta, da me je našel nekega dne osamljeno, zapuščeno od vseh... celo od tistih dveh, ki sta me bila rodila... in me je osrečil z varnim zavetjem, z očetovsko ljubeznijo in bodrilnimi besedami ter me otel najhujšega gorja... To je njegov zločin, sir!... In če se sklicujete na očetovstvo, o katerem tokrat časa niste vedeli ničesar, ali ne bi morali ljubiti Fleriala ravno zato, ker me je tako ljubil?...«

Preprosta in čista logika tega angela bi bila morala razorožiti najkrvoločnejšega sodnika...«

Toda kralj ni bil sodnik — niti ne krvnik. Kralj je čutil, kako se razbrzdava v njem burja ljubezni.

Ni je poslušal, ko je govorila, tako krotka in skromna v svoji trdnosti.

Navdajala ga je zgolj goreča misel:

»Oh, če bi bilo mogoče, da bi se bila Margentina zlagala!... Če bi bilo res, da Zileta ni moja hči!...«

In že se mu je dozdevala misel o krvoskrunstvu manj grozna... že so ga mikali izbegljaji vesti, obetajoči mu možnost, da nasiti svojo zmagoslavno strast...«

Vstal je in je prijel deklico za roko.

»Dete,« je zamrmral s kalnim glasom, »ali ne razumeš, da mrzim tega norca zato, ker ga ti ljubiš! Jaz, kralj francoski, sem primoran, biti ljubosumen na svojega dvornega norca! Zavidam mu njegove kraguljčke, ker si jih ti pogledaš s prijaznostjo, dočim si prihranila meni vso strogo svojega pogleda! Ljubosumen sem, Zileta. Ljubosumen! Ali razumeš to? Zaškrpal je z zobmi.

Zmledlo se mu je v glavi, tako da se je izpozabil popolnoma. Pozabil je na svoje kraljevo dostojanstvo, pozabil vso navidezno galanterijo in vse manire hrabrega viteza, ki se je tako pogostoma hvalil z njimi.

»Ljubosumen na Tribuleta!« je zahropel, dočim se mu je prestrašena Zileta zaman poizkušala iztrgati. »In še, če bi bil samo on! A tu je še nekdo drugi! Oni drugi! rokovnjač, be-
rač, podel nesramnež, blatno bitje, rojeno iz nevemkake vlačugarije v umazanem brlogu! Ti ljubiš tudi njega! In to me muči! To dela, da kipi v mojih žilah brezumen srd! Ah, kakšne morajo biti tvoje misli, da si si izbrala Tribuleta za očeta in Manfreda za ljubimca! Prav si rekla, da ne moreš biti kraljevska hči!«

»Odnehajte! Boli me!« je kriknila Zileta, ki jo je zaboletlo zapestje od silnega kraljevega stiskanja.

Toda on je ni slišal; nadaljeval je v ognju svoje strasti

»Toda ljubim te tudi tako! S kakšnim čarom si me začarala! O, Zileta, ljubim celo zaničevanje, ki ga čitam v tvojih predragih očeh! Ljubim celo grozo, ki mi jo kazkuješ v tem trenutku! Ljubim te in hočem, da ljubiš ti mene!«

»To je strašno! To je nezaslišano!«

»Da! Vidiš, kako te moram ljubiti, da sem pripravljen veljati za pošast v tvojih očeh.«

»Oh, kako ste podli! Na pomoč! Na pomoč!«

»Hočem, da me ljubiš! Za to ceno pomilostim Manfreda! Za to ceno prizanesem Tribuletu! Zileta!«

»Jaz žrtvujem svoje življenje, sir, a ne svoje časti!« je viknila Zileta.

Z obupnim naporom se je izvila iz njegovih rok, planila nazaj — in v naslednjem trenutku jo je videl kralj naslonjeno k oknu, trepečo z vsemi udi, v desnici ostro bodalce.

»Kaj sem storil!« je zamrmral in si otrl čelo z vlažnimi rokami.

»Kaj ste storili sir, izkopali ste prepado med seboj in med mano, ki ga ne zasuje nič več na svetu.«

»Zileta!«

»Sir, prišla sem kot prošnja, da izprosim od vas pomiloščenje svojega očeta.«

»Nikdar!« je zarohnel kralj, v katerem je zdaj brezumje gnjeva nadomeščalo brezumje strasti...«

»A jaz zahtevam to pomiloščenje!« je dejala Zileta s tako zapovedujočim glasom, da je obstal kralj ves osupel, misleč si z nekakšnim besnim ponosom:

»Vendarle je kraljevska hči!«

»Sir!« je nadaljevala Zileta razburjeno,

»pokličite kapitana in prekličite povelje, ki ste mu ga dali pravkar, drugače — to vam prise-

žem pri svoji otroški ljubezni do vaše nesrečne žrtve — se zabodem tu pred vašimi očmi!«

Kralj je pogledal Zileto.

Bila je zelo blede; tudi drhtela je nekoliko.

Videl jo je odločno in pripravljen na vse!

Videl jo je mrtvo, z okrvavljenimi prsi!

S tisto čudovito dvojnostjo obraza, ki mu je vedno dajala skrivati pravo misel, si je dal zdajci veselo lice in vzkljnil je dobrovoljno:

»Luč božja, draga vojvodinja! Saj ni treba toliko besed, niti tako strašnih gest. Vaše želje so mi ukazi. Al, se more oče ustavljati prošnjam svojega otroka?«

In zaklical je:

»Gospod De Mongomeri!«

Basinjak je vstopil, pokimal in izginil nato, dočim sta se merila kralj in Zileta molče s čudnimi pogledi.

»Vteknite to bodalo, odkoder ste ga vzeli, Zileta,« je rekel kralj resnobno. »Saj imate mojo besedo!«

Prišel je gardni kapitan.

»Gospod De Mongomeri,« je rekel kralj, »kje je gospod Tribulet?«

»Na dvorišču, sir, v družbi osmih stražnikov, ki ga povedejo v Konjsjeržerijsko ječo, kakor je ukazalo vaše Velikanstvo.«

»Gospa vojvodinja Fontenbloška izkazuje kujuno čast, da se zanima zanj. To pot naj torej uide z golim strahom. Tribulet je svoboden, gospod, lditel!«

Mongomeri je odšel.

»Pokličite gospo Sent-Albansko,« je nadaljeval kralj.

Vstopila je prva častna dama vojvodinje Fontenbloške, vsa tresoč se, kakšne posledice utegne roditi to, kar je imenovala ona nepremišljeni korak vojvodinje.

Naglost, hrabrost in vzoren red v zaveznih balkanskih armadah je ves svet konsterniral. Mi pa lahko mirno čakamo popolnega pogina nekdanj tako mogočnega turškega cesarstva.

Srbsko-turška vojna.

GENERAL STEPANOVIČ ZAVZEL ŠTIP. — TURŠKA VOJSKA BEŽI.

Belgrad, 28. oktobra. Ko so Turki zvedeli o strašnem turškem porazu pri Kumanovu in o padcu Skoplja, so pometali orožje proč in pobegnili iz Štipa, kamor je prodirala srbsko-bolgarska armada pod srbskim generalom Stepanovičem. Turške čete, katere so po porazu pri Kumanovu in Skoplju pobegnile proti Tetovu, preganja z največjo energijo srbska kavalerija pod princem Arzenom. Srbski kavaleriji se je posrečilo zajeti velikansko število beguncev in 125 topov. Kolona generala Stepanoviča prodira z največjo naglico od vzhoda proti Velesu, da prepreči nadaljno umikanje turške armade, katero skušajo Srbi popolnoma zajeti. Katastrofa Zekki paše zavzema vedno večje dimenzije.

BLISKOVITO PRODİRANJE SRBSKE VOJSKE.

Belgrad, 28. oktobra. Semkaj so došle vesti, da so Turki poraženi tudi na Ovčjem polju in beže v največjem neredu. Vesti z bojišča so redke radi tega, ker prodira srbska armada s tako naglico, da dobivajo poveljniki komaj sproti najvažnejše vesti. Neverjetna naglica in neumornost navdušuje Srbe, a uničuje Turke. Govori se, da je Štip že padel. Turki zbirajo svoje ostanke pri Velesu, a srbska vojska stoji že pred mestom. Vesti, da je Veles že padel, še niso potrjene.

KRALJ PETER V SKOPLJU.

Belgrad, 28. oktobra. Kralj Peter odputuje jutri z ministrskim predsednikom Pasičem v Skopje, kjer ga bodo slavnostno sprejeli. V Skoplju so krščanski prebivalci vzeli iz skladišč turško orožje in groze Turkom s poginom.

POKORNI MOHAMEDANCI.

Belgrad, 28. oktobra. Bitke pri Kumanovu se je udeležila zgolj čista srbska armada brez Bolgarov. Iz Gijana se poroča, da se je včeraj v tamonjški cerkvi vršila slavnostna maša za srečo kralja osvoboditelja, kralja Petra. Zastopniki Gijana so podali srbskemu poveljniku udanostno izjavo med njimi tudi Mustafa paša. Najuglednejši Turki so se osebno zahvalili srbskemu poveljniku, ki je izjavil, da prinaša s seboj mir in red. Turki so obljubili lojalnost in so brzojavno pozdravili svojega novega gospodarja, kralja Petra.

POVRATEK SRBSKIH KONZULOV V MACEDONIJO.

Belgrad, 28. oktobra. Vlada hoče vse srbske konzule iz Makedonije, ki so začetkom vojne zapustili svoja mesta, poslati zopet na prejšnja mesta. Konzul v Prištini je že prišel s svojim poslovanjem.

BELGRAJSKI ŽUPAN KRALJU IN ARMADI.

Belgrad, 28. oktobra. Belgrajski župan Davidovič je odposlal kralju in prestolonasledniku brzojavko, v kateri čestita kralju v imenu belgrajske občine na doseganih uspehih in se zahvaljuje njemu in armadi na požrtvovalnosti. Enaki brzojavi so bili odposlani tudi vsem štirim poveljnikom srbskih armad.

SRBSKA VOJSKA SPUŠČA VJETE ALBANEC.

Belgrad, 28. oktobra. Iz Vranja se poroča, da prihajajo semkaj vedno novi transporti albanskih ranjencev in vjetnikov. Albanci se nahajajo v skrajno bednem položaju in pravijo, da jih Turki silijo, naj se skupno z njimi bojijo proti Srbom. Vrhovna srbska vojna uprava je odredila, da se imajo vsi vjeti Albanci odpeljati nazaj na Kumanovo in spustiti na prosto, ker jih je odsedaj naprej smatrati kot srbske podanike.

Bolgarsko-turška vojna.

PADEC BUNAR-HISARJA.

Sofija, 28. oktobra. »Agence telegraphique Bulgare« poroča uradno, da so bolgarske čete danes zavzele Bunar Hisar.

Bunar Hisar je važna strateška točka med Kirk-Kilis in Vizo. Oddaljena je 35 km od Kirk-Kilise, kar priča, s kako naglico prodirajo Bolgari kljub silnim naporom zadnjih dni.

PRODİRANJE BOLGARSKE VOJSKE.

Sofija, 28. oktobra. »Agence telegraphique Bulgare« poroča: Iz Carigrada je došel vlak s 13 vozovi municije. Bolgari so vlak zadržali pri Eski Babi in municijo konfiscirali. Bolgarske čete prodirajo sedaj proti Lule Burgasu.

ZAVZETJE PRELAZA KRESNA.

Sofija, 28. oktobra. Bolgarska armada je zavzela prelaz Kresna v dolini reke Strume. S tem ima bolgarska armada, ki prodira od Džumaje odprto pot do Seresa in do orientalske ekspresne proge. Pri Demir Hisarju je zbranih 30.000 Turkov.

OBLEGANJE DRINOPOLJA.

Berlin, 28. oktobra. »Lokalanzeiger« poroča o položaju pri Drinopolju: Vzhodno od Tundže stoji turške čete neposredno pred Drinopoljem, a so veliko preslabe za ofenzivo. Od severne in zapadne strani je mesto popolnoma obkoljeno od Bolgarov. Bolgarska armada se bliža ob reki Ardi tudi od južne strani mestu.

TURŠKO BRODOVJE.

Sofija, 28. oktobra. Turška oklopna »Hajredžu Barbarosa« se je zopet pojavila pred Varso, a je ni bombardirala. Istotako turško brodogradnjo tudi pred Burgasom ni izstrelilo niti ene kroglice.

Grško-turška vojna.

PREVEZA OBKOLJENA.

Atene, 28. oktobra. Grška vojska in brodogradnja sta Prevezo obkolili od vseh strani. Med turško posadko vlada strašna panika. Vsak čas se pričakuje, da se bo mesto udalo.

PRODİRANJE GRŠKE VOJSKE.

Atene, 28. oktobra. Grška armada je zasedla včeraj tudi okolico Kožane. Tako se sedaj Grki nahajajo na poti proti Solunu. Zavzeli so dosedaj že 80 km turške zemlje, ravno toliko jim še manjka do Soluna. Na največji odpor bodo vsakakor naleteli v Karaferiji. Kralj Jurij je došel v Kažane. Prebivalci so ga sprejeli z velikanskim navdušenjem. Kralj je na to odpoval v Serfidže, kjer je obiskal bolnico.

AGITACIJA NA EGEJSKIH OTOKIH.

Atene, 28. oktobra. Semkaj je došlo 300 grških prostovoljcev z Egejskih otokov. Na otoku Karpatosu, Kalimnosu in drugih otokih so se vršili veliki shodi, na katerih se je zahtevala popolna avtonomija.

Crnogorsko-turška vojna.

ZAVZETJE ROŽAJA.

Cetinje, 28. oktobra. General Vukotić poroča, da je zavzel Rožaj. Turki so se predali, rezervisti pobegnili.

BOMBARDIRANJE TARABOŠA.

Cetinje, 28. oktobra. Bombardiranje Taraboše imenitno napreduje. Turki se obupno branijo. Izgube so na obeh straneh velike. Turki so včeraj zopet poskusili napad na Širočko goro, a so se morali umakniti s krvavimi glavami.

OBLEGANJE SKADRA.

Rieka, 28. oktobra. Pogajanja glede predaže Skadra se nadaljujejo. Crnogorski parlamentar je izjavil, da je položaj Skadra obupen in vsak nadaljni odpor brezvspešen. Skaderska posadka, ki je popolnoma odrezana od sveta, dosedaj še ni odgovorila na ta poziv. Za včeraj je bila odredjena kombinirana akcija brigade prestolonaslednika Danila in generala Martinoviča. General Martinovič je šel čez reko Bojano in bo mesto napadel od zapadne strani. Prestolonaslednik Danilo je odšel pred Tarabošo. Okolo Taraboše se že ves dan bije krvav boj.

GENERAL VUKOTIČ PRI PEČI.

Rieka, 28. oktobra. General Vukotić je zasedel že več važnih pozicij v bližini trdnjave Peč.

TAJNA MISIJA GENERALA PAPRIKOVA NA CETINJU.

Cetinje, 28. oktobra. Bolgarski general Paprikov, ki je bil do proglasitve vojne bolgarski poslanik v Petrogradu, pride jutri semkaj. Odposlan je v tajni misiji, da se pogaja s kraljem Nikito.

Turške vesti.

TURŠKA POROČILA O ODLOČILNI BOLGARSKO-TURŠKI BITKI.

Carigrad, 28. oktobra. Po turških vesteh prodira bolgarska armada v treh kolonah proti jugu. Turki so zbrani na prostoru med Eski Babi in Lule Burgasom, kjer se bo vršila odločilna bitka, ki se prične najpozneje jutri. Danes popoldne je bila pretrgana brzajavna zveza med Carigradom in bojiščem. V Carigradu so mnenja, da je zvezo pretrgala bolgarska vojska.

POMOČ TURŠKI IZ EGIPTA.

Carigrad, 28. oktobra. »Sabah« poroča, da so Egipčani pripravljene poslati Turkom 18.000 vojakov na pomoč.

Velevlasti.

TRIPLENTENTA NE BO INTERVENIRALA.

Pariz, 28. oktobra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da tripletententa ne bo intervenirala, niti predlagala mednarodno konferenco, ako tega ne store tudi ostale države.

TURČIJA PROSI ZA INTERVENCIJO.

Sofija, 28. oktobra. V tukajšnjem zunanjem ministrstvu so zvedeli, da bo Turčija v najkrajšem času zaprosila intervencijo velevlasti. Veliki vezir je tozadevno že konferiral s poslaniki Avstro-ogrške in Anglije.

ANGLIJA IN BALKANSKA ZVEZA.

London, 28. oktobra. V angleških diplomatskih krogih presoja položaj na Balkanu sledeče: Z zvezo balkanskih držav se mora računati. Združene balkanske države predstavljajo, dokler delujejo skupno, veliko silo in moč. Velevlasti nikakor ne mislijo uničiti balkanskim državam sadove njih sijajnih zmag. Najvažnejše je vprašanje, kaj bo napravila Avstrija, ker je javna tajnost, da si bosta Srbija in Crna gora razdelili Sandžak.

RUMUNSKA.

Dunaj, 28. oktobra. V Rumuniji je opažati zadnje dni zelo čudno gibanje. Javno je, da je Rumunska vsled velikih uspehov balkanskih držav silno vznemirjena in to tembol, ker nima nobene nade, da bi imela radi tega kak dobiček. Kraljev govor je vzbudil po vsej Evropi veliko pozornost. Faktum je, da Rumunska v resnici mobilizira, vendar je veliko vprašanje, če bo nastopila sovražno proti balkanskim državam, ker pride v tem slučaju čisto gotovo v konflikt z Rusijo.

Pismo iz Belgrada.

Človek je utrujen od navdušenja in nestrpnosti, od dogodkov polnih radosti in presenečenja, kar se vidi v teh dneh v Belgradu, se ne da popisati. Človek ne ve, ali bi hodil zunaj po mestu in bi gledal z živimi očmi neverjetne vedno nove prizore, ali bi poslušal razne anekdote in nova poročila o vojni — ali bi sedel v kavarni in bi čital dunajske, berlinske in druge liste ter se smejal zadregi evropskih diplomatov, ali pa bi se čudil časnikiškemu lažem. Kakor vam je znano, so bili Srbi in Bolgari toliko previdni, da niso pustili časnikišev na bojišče in morebiti se morajo temu zahvaliti, da se njih plan tako obnaša. Vsakdo lahko vidi, da je uspehe bolgarske in srbske armade pripisovati izbornemu načrtu, ki se ga drže vsi poveljniki — zato gre vse tako lepo — in pa hrabrosti naših čet. Taka vojska mora zmagati. Ako bi bili Turki o tem kaj izvedeli, bi se bili morebiti rešili par groznih porazov. Tako so bili torej časnikiški nekoč prikrasani — toda to je bilo vojni v korist. Seveda drugi listi hočejo imeti svoje poročevalce vedno na licu mesta in imajo povsod svoje posebne poročevalce. Zato pa včasih prinese take — nesmisle. Časnikiški so torej ostali po raznih

mestih bolj ali manj daleč od bojišča. Vsi so navezani na uradna poročila — tudi domači listi. Tudi vojaki ne smejo mnogo pisati domov, — tako se je tu in tam raznesla kak nova, ki ni uradna. Drugih poročil pa je dovolj. Najbolj zanimajo poročila iz posameznih bitk. In teh sedaj lahko dobimo, kolikor hočemo pri ranjenih. Ko so došli prvi ranjenci, smo hiteli na kolodvor, tam smo jih čakali z žalostjo in z radostjo.

Gospo in gospodične so jih obsipale s cvetjem. Res je bilo mnogo ginitivnih prizorov, ki so morali omehčati tudi trda moška srca, toda bilo je tudi toliko veselega, da bi bil človek vriskal. Ranjence smo sprejeli v bolnico in tam so jih nadlegovali radovedni ljudje. Pripovedovali so, kar so vedeli, vsak svoje. Sedaj smo se temu privadili. Dan za dnem vozijo vlaki: danes 500, jutri tisoč; danes je med njimi ta in ta znani poveljnik jutri drugi. Bolnice se polnijo in so že prenapolnjene. Čudovita je potrpežljivost ranjencev; sami hočejo zdravim dati čim več poguma. Največ je takih, ki bi hoteli biti čim prej zdravi, samo da bi mogli zopet v boj. Tekom teh dni je nam srce nekako okamenelo. Zdi se nam, da se godi tako nekaj velikega, da tega ne moremo niti pojmiti. Slišali smo v zadnjem času tako neverjetne stvari da nam ni nič več neverjetno, radostnih poročil je bilo tako preveč, da zdaj navadnih novic niti ne slišim. Vse čaka samo na končno veliko poročilo, ki se bo glasilo: Zmaga in konec.

V soboto smo praznovali zmago pri Skoplju. Nihče ni pričakoval te vesti. Ko je počil prvi glas — so vsi mislili, da je pomota. Naenkrat pa so izšle posebne izdaje listov, uradno poročilo je zmago potrdilo. Vse je hitelo na ulice. Ljudje so se obijali v gručah, naenkrat so se dvignile zastave, pesmi so zadonele in šli smo po mestu. Naša srca so bila tako polna, da nismo vedeli, komu bi oznanjali veselo vest. Še pozno v noči smo se krepčali ob kavi in smo čakali novih vesti.

Ob takih časih človeka zapusti spanec in najrajši bi dokazal na ta ali oni način toliko vztrajnosti, kakor je imajo naši junaki na bojišču. Zato smo še pozno v noči prepevali slovanske pesmi in ko smo prišli pred spomenik kneza Mihajla, je bilo tam še vse polno naroda. Na banketu, ki se je vršil, so govorili zastopniki raznih narodov in so čestitali Srbiji na velikih uspehih. Težko je popisati vse to, kar smo doživeli v teh dneh.

Časnikiški, posebno židovski, so vsiljivi ljudje, zato je dobro, ako dobe tu in tam kak dober odgovor. Ugajal mi je oni bolgarski poslanik Stanciov, ki je rekel nekemu časnikarju »N. Fr. Presse«, ko ga je vpraševal, kaj misli o intervenciji: »Vprašajte naše vojake, ali si žele intervencije...« S tem ni rečeno, da odločujejo vojaki po svoje, ampak moč armade je taka, da nihče ne misli na kako intervencijo, ali pa na to, da bi odnehal preje, dokler ne bomo dosegli to, kar hočemo. Očitalo se nam je, da se radi bahamo s svojo armado. Sedaj naj svet sodi, ali smo bili opravičeno na nio ponosni. V nekaj dneh so naše čete dobile zmage, za katere so bili drugi prerokovali večmesečno obleganje. To je mogoče le pri armadi, ki gre rada v boj, ker ve, zakaj se bije. Naši vojaki so šli z veseljem na boj. Res je tu in tam zaplakalo oko matere, žene, ljubice — toda domovina je bila nad vsem tem. Veselo so šli naši na Kosovo, ker so šli domov. Sprejem naših čet je bil slavnosten. Domačini so se umikali iz svojih hiš, da so si mogli vojaki vsaj malo odpočiti. Vse, kar so mogli so jim dali, da so se okrepčali in vzeli s seboj. O tem pripovedujejo ranjenci ganljive stvari. Sicer pa se nam sedaj zdi, da je to vse samo po sebi razumljivo in da sploh ne more biti drugače. Sprejem, zmaga, vojna, smrt, vse se nam zdi naravno in tako naravno se nam zdi tudi, da je konec vsega starega trpljenja in da se začneja nova življenja. Kar vidimo sedaj, je le kratek prehod — od boja k zmagi.

Slovenska zemlja.

Zanimivosti iz Ricman pri Trstu.

Ricmanje so, bi rekel, še izza znanega cerkvenega vprašanja skoro povsod znane, osobito pa na Kranjskem, ki so se za ricmanjsko afero navdušeno zanimali. »Dan« je že prinesel

Dva dni v planinah.

(Vesela zgodba.)

(Dalje.)

Gospica Simona pa je pokazala iznajdljivost svoje brite glave in je z »varnostnimi zaponkami« (ta izraz je Renzenbergov) pripela nagajive čevlje na nogavice nad peto.

In šli smo zopet dalje. Hrib je postal tako strm, da smo se grizli v kolena, a pomagalo ni nič.

Večni dež in pod kritiko slaba pot, ter strmi breg so vsem prinesli veliko porcio slabe volje. K vsem tem srečam se je pridružila še Bibijana s svojimi čevlji, kakor tudi Fric s svojimi žilami.

Simona, sestra in jaz pa smo bili seveda popolnoma na mestu in smo se kljub slabi volji delali norca iz vsega sveta, na tihem pa smo se jezili nad nepotrebnim dežjem in slabo potjo. Doživeli smo tudi dva »staroslovenska« krsta »per ta odbiti peti« in »per ta vrlimo turist«, ki sta krščenca spravila zopet v malo boljše voljo.

Med takimi in enaki dogodki nam je šla pot še dosti hitro naprej.

Predno pa smo prišli do prevala, morala se je izvršiti nova operacija na čevljih Bibijane. »Varnostne zaponke niso več držale in treba si je bilo izmisliti kaj drugega.

Ze med potjo sem bil Simoni omenil, da bi bilo dobro, če bi se privezalo okoli glinka te nesrečne šolne, sedaj sem pa tudi to izvršil.

Pri prvi kmečki hiši, ki smo jo našli na hribu, so nam posodili kos vrvce in ta se je

oprijela nežnih Bibijaninih nog, obenem pa tudi objela čevlje, tako da je vse izgledalo kot mome ne posili opanke.

Svak Fric bi se nam bil tu kmalu zopet izneveril, kakor prvi dan pri pastirju, a strašna naravnost kmečka nesnaga ga je pregnala in mu vzela vse veselje do počivanja.

Tu smo se tudi prepirali, koliko vode lahko popije ogrinjača. Velik atlet bi moral biti oni, ki bi nesel vseh pet; ko smo jih namreč malo ovili, smo iz njih stisnili ravno 26 l vode, koliko jo je ostalo še v njih ne vemo.

Bilo je že pozno popoldan, ko smo prišli že vsi izdelani, sprenjani z lepo, ubrano godbo, ki so jo napravljali mokri čevlji s svojim žvrkanjem, v raznih legah, ter bičani od deblih deževnih kapelj na preval Pastirkovga vrha, preko katerega teče meja Štajerske in Koroške. Samo velikanska lesa nas je še ločila in naše noge so stopile na tužni Korotan. Pozdravili smo ga z največjim veseljem in z mislijo, da smo prišli končno na človeško pot.

A zmotili smo se pošteno. Prišli smo le z dežja pod kap. Do sedaj je bila vsaj trda pot, od tu dalje pa samo močvirje in pravo koroško blato, katerima se je pridružilo še nizko obotno grmičevje. Tako je sovražnik z združenimi močmi udaril na nas in nam kanil po-brati še tiste sile, ki so doslej spale.

Tiste koščke obleke, ki so bili doslej še suhi, je oplazilo grmičevje, blato in močvirje pa je obetalo izžutiti čevlje.

Meni in drugim se ni bilo toliko, saj mi smo imeli nove, odnosno cele čevlje; toda uboga Bibijana je zajemala, kolikor so čevlji držali in da jih nismo prej privezali, gotovo bi

služili čez par desetletij kakemu koroškemu starinoslovcu za senzacionalna najdbo.

Po vseh teh križih in težavah, ki so se vlekle skoro celo uro, smo končno vendarle prišli na oglarsko pot in po njej do koč samotnega oglarja, ki ni pel one znane pesmi, temveč klečal in si nabiral drva v naročje in ko nas je zagledal, ne vem in tudi nisem mogel še do danes dognati, ali se je naših figur ustrašil, ali pa dejstva, da so prišli ljudje, a eno je gotovo, roka, ki je nesla polen, je v sredi svoje geste se ustavila in usta so se pozabila zapreti.

Vprašali smo ga po kranjsko, koliko je še do Železne kaplje. Možu se je obraz razjasnil in vpludno je odgovoril: »Do Železne« aplje mate na še dobro uro in pol!« Zahvalili smo se in šli.

Tako lepo nas še nihče ni potolažil. »Orpo della luna« je zarental Fric, to je od hudiča, ne? Hodimo že skoro štiri ure, pa je še vedno uro in pol do Kaplje, dasiravno stoji pisano na tablah, da je štiri ure. Jaz sem že čisto preč; ne, če ne morem, pa ne morem, ne, basta, ne?

Sedaj je bilo pa meni tudi že zadosti; povspešil sem korak da me je sestra, ki je vedno bila blizu mene, komaj dohajala in tudi jaz sem v nelepih besedah dajal duška svojej lezi nad usodo, ki nam tako temeljito pokvari celo turo. Kmalu so oni trije precej zaostali in sestrini predlagal, da ostanimo čez noč v prvi hiši, ki se nam bo zdela, čeprav nas denejo, ne vem kam. Najbolj imenitno bi seveda bilo, da dospemo do kake oštarije. Pritrčila je, zadovoljna, da pridemo že enkrat do počitka.

Stopila sva še hitreje in čez dobre pol

ure zagledava topo hiš, malo vas. Izbereva si najboljšo in kreneva proti njej. Na pragu je stala mlada gospodinja in naju nezaupljivo gledala.

»Ali je tukaj gostilna?« sem vprašal.

»Da,« se je glasil odgovor.

»Ali nas morete za danes prenočiti, pet nas je,« stavl sem dalje vprašanje.

»O, ja, lahko,« je bil odgovor.

Vesela sva s sestro stopila v prostorno hišo, še bolj vesela potipala ogromno kmečko peč, od katere je puhtela blagodejna toplota.

Hvala Bogu, vsaj enkrat smo na mestu, jutri pojdemo naprej v Kapljo, — je rekla sestra in takoj odločila kot svinec težko peletino in se spravila jedro na gorko peč.

Sam pa sem vrgel nahrbtnik v kot in šel ostalim trem nasproti, da jim oznanim veselo novico, glej, našli smo hišo, kjer bomo za danes nočili.

Zahvaljevanja ni bilo ne konca ne kraja. Eden si je bolj želel počiti ko drugi. Najbolj zgrevana sta bila seveda Fric in Bibijana. Resnično, smilila sta se mi v dno srca. Kajti ni šala, biti od sedmih odnosno od štirih jutraj pa do sedmih zvečer na nogah in ves čas se z dežjem namakati.

Ni treba, mislim, posebno povdarjati, da smo zavzeli s svojo opravo vso sobo. Prvo, kar smo storili, je bilo da smo se preoblekli. Perilo smo imeli suho, a kje dobiti vrhno obleko? Ni se dalo nič pomagati, odvrgli smo vse paragafe etikete in se poslužili splošne sile.

SRBSKA ARMADA BEGUNCE NEPRESTANO ZASLEDUJE.
PRIZREN PRED PADCEM.

Belgrad, 29. oktobra. Prizren je izgubljen. Tu vsak čas pričakujejo poročila, da je mesto padlo v srbske roke.

Belgrad, 29. oktobra. Tretja srbska armada je danes naskočila Prizren. Privatne vesti javljajo, da je Prizren že padel, vendar vest uradno še ni potrjena. Vsekakor pa je čisto gotovo, da bodo mesto Srbi zasedli najpозneje jutri.

GENERAL VUKOTIĆ PRI PEČI.

Cetinje, 29. oktobra. Armada zmagovitega črnogorskega generala Vukotića je zbrana pri Peči in bo pričela mesto že jutri oblegati. Črnogorci so dosedaj zavzeli že več važnih pozicij pred mestom.

DRINOPOLJE OBKOLJENO OD VSEH STRANI.

Sofija, 29. oktobra. Bolgari so Drinopolje obkolili sedaj od vseh strani, tako da je popolnoma odtrgano od ostalih turških čet. Ker je mestu pričelo primanjkovati hrane, je bode Bolgari skušali sestrdati. Zasiedovanje turške armade, ki je bila poražena pri Kirk-Kilisi se nadaljuje z največjo brezobzirnostjo. Med Eski Babo in Lule Burgasom so se že pričeli boji med Turki in Bolgari.

DIMOTIKA PADLA.

Sofija, 29. oktobra. Semkaj je došla vest, da je padlo danes v bolgarske roke mesto Dimotika, ki leži južno od Drinopolja in je velikega pomena. Vest se še ne potrjuje.

GRKI NA POTI PROTI SOLUNU.

Atene, 29. oktobra. Grška glavna armada je danes zasedla višine Tripotamos in se pojavila pred važno trdnjavo Karaferie (Verria), ki brani pot proti Solunu od jugozapada.

Atene, 29. oktobra. Grška armada je že napadla trdnjavo Karaferie. Ves dan se vrše hudi boji. Mesto se ne bo moglo držati in pade vsak čas v grške roke.

KAMIL PAŠA NA POVRŠJU.

Dunaj, 29. oktobra. Semkaj je došla vest, da bo v najkrajšem času imenovan stari Kamil paša velikim vezirjem.

USODA ABDULA HAMIDA.

Stara Zagora, 29. oktobra. Bolgarski generalni štab je dobil obvestilo, da bivšega sultana Abdula Hamida še sedaj niso prepeljali v Carigrad, to pa radi tega, ker se Turki boje, da ne bi sultan pri prevozu padel Bolgarom v roke. Sploh so Turki v velikih skrbih, kaj naj naredijo s svojim bivšim sultanom.

RUMUNIJA PRIPRAVLJENA.

Bukarešta, 29. oktobra. Rumunija je prepovedela z današnjim dnem vsak izvoz žita, ker hoče biti za vsak slučaj pripravljena.

NEMŠKI »RDEČI KRIŽ« ZA SRBIJO.

Belgrad, 29. oktobra. Nemški »Rdeči križ« odpošlje semkaj posebno ekspedicijo in postavi svojo bolnico s 100 posteljami.

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.

Čas. in tisk. »Učiteljske tiskarne«.

Izjava.

V šte. 285 našega lista z dne 12. oktobra 1912 je podpisana pisarna sprejela mejinzerat »Pojasnilo« Jurija Hrena, hišnika v Trubarjevi ulici šte. 2, v katerem se je blatilo in žalilo g. Hinko Sevarja in njegove otroke.

Ker poznamo pošteno ime g. Hinko Sevarja in njegove rodbine, obžalujemo da smo neprevidno sprejeli in ponatisnili zgoraj navedeno »Poslano«.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1912.

Prva anonimna pisarna,

Pozor! Pozor!

KAREL ŠTEBLAJ

vrtnar, Ljubljana, Karlovska c. 2 se priporoča slav občinstvu za okrašenje grobov ter za izdelovanje vencev in šopkov.

Velika izbira raznih cvetlic. — Naročila se izvršujejo točno in ceno.

Prostovoljna javna dražba premičnin.

Dne 30. oktobra t. l. ob 10 uri dopoldne in naslednje dni se bodo v kleti hiše št. 95 v Spodnji Šiški in v hiši št. 21 na Tržaški cesti prodajali

na prostovoljni javni dražbi

razne premičnine in sicer različni kletni in transportni sodi, okolo 20 hl raznega vina, vinski kis, razno kletarsko orodje, sesalka za pretakanje vina i. t. d.

Dražba se prične v Spodnji Šiški in ko bodo stvari tam prodane, se nadaljuje v hiši št. 21 na Tržaški cesti. — Kupnino je plačati takoj. — Kupljene stvari se morajo takoj odstraniti.

Ljubljana, dne 24. oktobra 1912.

Zdravnik strokovnjak za očne, ušesne, nosne in vratne bolezni

Dr. Josip Pogačnik
zopet ordinira.

Teodor Kunc

Prešernova ulica 5
I. nadstropje.

Damski modni salon
za angleška
in francoska
dela se priporoča.

KLOBUKI

moderno nakiteni, oblike,
kakor vse potrebščine za
: modistke prodaja ceno :

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg št. 21.
: Popravila točno in najceneje. :

Krojaštvo

Ivan Kersnič
v Ljubljani 249

Sv. Petra cesta št. 32, I. nad.
(poleg kavarne »Avstrija«)

najnovije mode, solidno
delo, zmerne nizke cene,
znano pohvalna postrežba.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-

veno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogled, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.
Očala, ščipalniki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.
Cenike pošiljam na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

Paul Šimenc

preje Jakob Šimenc

umetni in trgovski vrtnar

Gradišče št. 12.

Priporoča svojo veliko zalogo svežih
vencev in šopkov, kakor tudi vse vrste
rastlin za dekoracije v sobah, salonih
in na grobeh.

Zunanja naročila se sprejemajo točno
in najceneje.

20% do 30%

znižane cene radi preogromne zaloge oblek, raglanov in zimskih su-
kenj za gospode in dečke, najmodernejših damskih kostumov, plaščev,
paletotev, bluz in kril.

V damski konfekciji vedno velika izbira. Postrežba točna. Cene nizke.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna potokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Cenik zastoj in poštnine prosto.

Avstro-Amerikanska zaloga čevljev.

Zaradi prevelike zaloge blaga, razprodajam 15% ce-
neje, vse kar je v moji trgovini.

Za obilen obisk se priporoča

Viktorija Strniša, Ljubljana,
Pod Trančo — Jurčičev trg šte. 3.

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstropje, zraven rotovža.

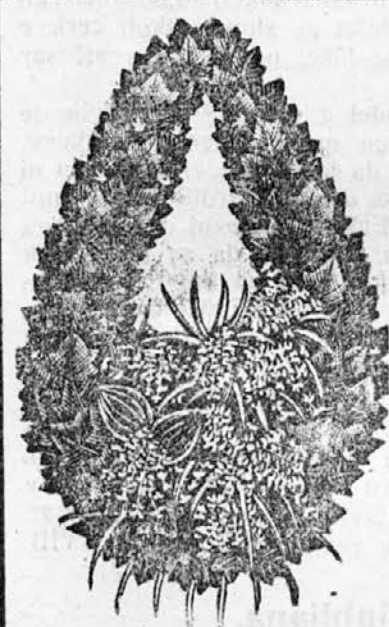
Velecenjenim damam se vljudno priporoča

modni salon za damske klobuke

Alojzija Vivod-Mozetič.

Sprejemajo se vsa popravila.

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstropje, zraven rotovža.

V zalogi je vedno
do 500 kosov od
2 do 60 K komad,
tako da si vsakdo
lahko izbere.

Ob nedeljah se do-
bivajo venci v isti
hiši v I. nadstr.

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovana:

Pariz 1905 L.

London 1905.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam
največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov

z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

FR. IGLIČ Ljubljana,
Mestni trg št. 11-12.

== Moderne krasne bluze ==

iz svile, gaza, čipk, etamina, volne in barheta,
vrhnja in spodnja krila, pletene jope, vse v naj-
večji izbiri po zelo ugodnih cenah

v modni in športni trgovini

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Dr. M. Pirc, odvetnik v Ljubljani
Cigaletova ulica št. 7.